

BESLISSING RICHTLIJNEN MILIEUEFFECTRAPPORTAGE INGEVOLGE ARTIKEL 7.15 WM

Startnotitie

Op 15 augustus 2007 is de startnotitie, zoals bedoeld in artikel 7.12, lid 1 van de Wet milieubeheer, ingekomen van Maatschap A.H.M., H.W.J. en R.H.H.F.M. van Rooij, Vorsterdijk 14, 5674 AG te Nuenen ter voorbereiding van de milieueffectrapportage voor het oprichten van een nieuwe stal voor een varkenshouderij, gelegen op het perceel kadastraal bekend gemeente Nederweert, sectie M, nummer 809, plaatselijk bekend **Eindhovensebaan 15** in Nederweert. Op 8 november 2007 is een gewijzigde startnotitie ingekomen.

Het voornemen omvat het slopen van vier bestaande stallen waarvoor een milieuvergunning is verleend voor de huisvesting van 70 guste en dragende zeugen, 480 gespeende biggen en 2.250 vleesvarkens en nieuwbouw van één stal met gecombineerd luchtwassysteem, 85% emissiereductie, voor 9.750 vleesvarkens.

De startnotitie voldoet aan het gestelde in de Regeling startnotitie milieueffectrapportage (Regeling d.d. 4 november 1993, nr. DGM/EIM/MBB/09993003 (Stcrt.229)).

Vergunnings situatie

Voor het bedrijf is op 12 maart 1997 een nieuwe, de gehele inrichting omvattende, vergunning ingevolge artikel 8.4, lid 1 van de Wet milieubeheer verleend. Op 16 oktober 2006 is een veranderingsvergunning ingevolge artikel 8.1, lid 1 onder b van de Wet milieubeheer verleend. De vergunde situatie heeft betrekking op de volgende veebezetting.

Dieren per categorie	Aantal	OU _E per dier**	OU _E totaal	NH ₃ Factor***	NH ₃ Totaal
Guste /dr.zeugen (D 1.3.13) ¹	70	18,7	1.309,0	4,2	294,0
Gesp. biggen (D 1.1.16.1) ²	480	7,8	3.744,0	0,6	288,0
Vleesvarkens(D 3.1.1) ³	2.159	23,0	49.657,0	3,0	6.477,0
Vleesvarkens (D 3.4.1) ⁴	91	23,0	2.093,0	2,5	227,5
Totaal			56.803,0		7.286,5

1. Guste en dragende zeugen, overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting;
2. Gespeende biggen, overige huisvestingssystemen, hokoppervlakte maximaal 0,35 m²;
3. Vleesvarkens, volledig roostervloer, hokoppervlak maximaal 0,8 m²;
4. Vleesvarkens, overige huisvestingssystemen (ged. roostervloer), hokoppervlak maximaal 0,8 m².

** Odour units; omrekeningsfactor volgens bijlage 1 van de Regeling geurhinder en veehouderij.

*** Ammoniakemissie; omrekeningsfactor volgens Bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij.

Milieueffectrapportage

Op grond van artikel 7.12 van de Wet milieubeheer kunnen activiteiten worden aangewezen waarvoor ter voorbereiding van besluiten ten aanzien van deze activiteiten een milieueffectrapportage moet worden gemaakt. In categorie 14 van onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage 1994 geldt bij het oprichten van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van 3.000 of meer plaatsen voor vleesvarkens een verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

Het voornemen heeft betrekking op het bouwen van een nieuwe stal met een capaciteit van 9.750 vleesvarkens. Er moet daarom een milieueffectrapportage worden gemaakt ter voorbereiding van de milieuvergunning, die voor de inrichting moet worden aangevraagd.

De gewenste situatie heeft betrekking op de volgende veebezetting.

Dieren per categorie	Aantal Dieren	OU _E per dier	OU _E totaal	NH ₃ Factor***	NH ₃ Totaal
Vleesvarkens (D 3.2.15.1.2) ¹	9.750	6,9	67.275,0	0,53	5.167,5

1. Vleesvarkens, gecombineerd luchtwassersysteem 85% emissiereductie met chemische luchtwater (lamellenfilter) en waterwasser (BWL 2006.14), hokoppervlak groter dan 0,8 m².

** Odour units; omrekeningsfactor volgens bijlage 1 van de Regeling geurhinder en veehouderij.

*** Ammoniakemissie; omrekeningsfactor volgens Bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij.

Een milieueffectrapportage dient te voldoen aan het gestelde in artikel 7.10, lid 1 van de Wet milieubeheer. De inhoud van de milieueffectrapportage moet daarom tenminste de volgende informatie bevatten.

- a. een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd;
- b. een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven;
- c. een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven;
- d. een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen;
- e. een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- f. een vergelijking van de ingevolge onderdeel d. beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven;
- g. een overzicht van de leemten in de onder d. en e. bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens;
- h. een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

Procedure

De startnotitie is op 22 november 2007 bekend gemaakt. Door ter inzage legging van 23 november maart 2007 tot 4 januari 2008 is eenieder, overeenkomstig artikel 7.14, lid 4 van de Wet milieubeheer, in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te brengen ten aanzien van de richtlijnen.

Naar aanleiding van de bekendmaking zijn geen reacties ingekomen.

De startnotitie is op 22 november 2007 toegezonden aan de Commissie voor milieueffectrapportage en overige adviseurs. Op 11 februari 2008 is een advies voor de richtlijnen voor het milieueffectrapport ontvangen van de Commissie milieueffectrapportage. Het advies van de Commissie milieueffectrapportage betreft het volgende.

Hoofdpunten voor het MER

In dit richtlijnenadvies geeft de Commissie aan welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het MER niet op onderstaande punten in gaat:

- De invloed van het voornemen op de ammoniakbelasting is van groot belang voor de kwetsbare natuur. Geef in het MER daarom de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan;
- De huidige situatie leidt tot een overbelaste situatie aangaande de geurmissie. Met het voornemen wordt in het gebied extra geur geëmitteerd. Geef in het MER naast de individuele bijdrage van het bedrijf op de geurgevoelige objecten ook de bijdrage aan toekomstige geurhinder in de achtergrondbelasting van de omgeving aan;
- Beschrijf de fijn stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is van belang dat het MER bevat:

- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal zijn in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten aangegeven. Geef ook helder de afstanden van de gebieden en objecten tot het bedrijf aan;
- een heldere vergelijking van de gepresenteerde alternatieven volgens dezelfde methodiek en detailniveau.

Achtergronden

Probleemstelling en doel

De aanleiding en motivatie voor het voornemen staan summier beschreven in hoofdstuk 2 van de Startnotitie. Dit dient uitgebreider te worden beschreven in het MER.

Wettelijk kader en beleidskader

De startnotitie geeft al enige informatie over het wettelijk kader en het beleidskader. Niet beschreven beleid en regelgeving, die wel behandeld moeten worden in het MER zijn:

- Titel 5.2 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen);
- de Kaderrichtlijn Water in verband met bescherming van aquatische ecosystemen, duurzaam watergebruik en verbeteren waterkwaliteit;
- de Meststoffenwet in verband met het Uitvoeringsbesluit betreffende de opslagcapaciteit voor mest;
- de 'Waternoets van het Waterschap Peel en Maas';
- de Nederlandse richtlijn bodembescherming 2003;
- de Gemeentelijke gebiedsvisie geur.

In het MER moet dit wettelijk kader en het beleidskader worden uitgewerkt voor de randvoorwaarden die wetgeving en beleid stellen aan het voornemen. Hierbij dient in het bijzonder - ook gelet op het feit dat niet duidelijk is op welk moment de vergunningaanvraag zal worden ingediend - uitdrukkelijk rekening te worden gehouden met:

- de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de voorziene veranderingen in de bij de Wav behorende regelingen zoals de algemene maatregel van bestuur met betrekking tot ammoniakemissie huisvesting veehouderij ('Besluit huisvesting');
- de 'IPPC-omgevingstoets'. Ga ook in op de BREF voor intensieve veehouderijen en de overige documenten uit de Regeling aanwijzing BBT-documenten.

Te nemen besluiten.

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de aangevraagde Wm-vergunning. Indien er sprake kan zijn van effecten op de Natura-2000 gebieden De Grootte Peel, Weerterbos, Weerterbergen en Sarsven en De Banen is ook een Natuurbeschermingswetvergunning benodigd. Ten einde tot daadwerkelijke uitbreiding en exploitatie over te gaan, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk op grond van de Flora- en faunawet (zie paragraaf 5.5.6 van het advies). In het MER dient te worden beschreven of dit het geval is.

Voorgenomen activiteiten en alternatieven

Inleiding

In de Startnotitie wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van het voornemen. Het voorkeursalternatief en de andere alternatieven moeten in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Onderbouw in het MER de voorgenomen uitbreiding en in het bijzonder het gewenste aantal dieren op de locatie.

Een situatieschets van het plangebied en een breder studiegebied, waarin bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn, moet onderdeel vormen van de beschrijving.

Voornemen

De Commissie vraagt om in het MER een eenduidige beschrijving van het voornemen op te nemen met daarbij in ieder geval aandacht voor:

- het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;
- de uitvoering van de inrichting inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlaktenormen, rekening houdend met de vigerende welzijnswetgeving en het gekozen voersysteem;
- de plaatsing en hoogte van de emissiepunten en, ingeval van de toepassing van luchtwassers, ook de dimensionering van het luchtwassersysteem in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf. Geef de milieuvor- en –nadelen van het toe te passen systeem aan;
- een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moeten de geïmplementeerde codes uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) aangegeven worden;
- de wijze van voederen van de dieren (droogvoer of brij) en of er naast mengvoer ook andere voedercomponenten worden aangevoerd;
- de hoeveelheid bijproducten en soort bijproducten die worden opgeslagen binnen de inrichting. Bepaal tevens de jaarlijkse doorzet van deze producten.
- de uitreesnelheden van de ventilatielucht waarmee gerekend wordt voor de emissiepunten van de stallen. Geef aan hoe deze snelheden gerealiseerd zullen worden.

In het MER dient een overzicht opgenomen te worden van de beoogde fasering en planning.

Referentiesituatie

De milieueffecten van het voornemen moeten vergeleken worden met de huidige milieubelasting op de projectlocatie. In de Startnotitie wordt uitgegaan van de laatst verleende vergunning van 12 maart 1997 voor het houden van 480 gespeende biggen, 70 guste en dragende zeugen, en 2.250 vleesvarkens. Echter de feitelijke situatie is dat de 70 guste en dragende zeugen en de 480 gespeende biggen niet aanwezig zijn. Het bedrijf valt onder de IPPC-richtlijn en in de referentiesituatie zal de aanpassing aan de IPPC-richtlijn als autonome ontwikkeling moeten worden meegenomen.

Primaair dient als referentiesituatie de feitelijke situatie met toepassing van de best beschikbare technieken zoals omschreven in het artikel 8.11 lid 3 Wet milieubeheer en de IPPC-richtlijn te worden genomen. Daarnaast mogen de feitelijke situatie en de situatie volgens de milieuvergunning verleend op 12 maart 1997 beschreven worden als referentie.

Beschrijf in het MER drie referentiesituaties en vergelijk deze met de alternatieven.

Alternatieven

De startnotitie beschrijft het voornemen. Een toegevoegde waarde van een MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voorkeursalternatief ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) (en eventuele andere alternatieven) en een referentiesituatie.

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij

de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Uit deze vergelijking kunnen eventueel nog extra te nemen maatregelen worden afgeleid.

Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuoverwegingen, overwegingen omtrent bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid.

Alle alternatieven dienen te voldoen aan de eisen van de IPPC-richtlijn. De belangrijkste eis uit deze richtlijn en de Wet milieubeheer is dat de best beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Hierbij dienen alle BBT maatregelen uit de van toepassing zijnde BBT-documenten conform de Regeling aanwijzing BBT-documenten te worden beschouwd.

Hoewel geen verplicht onderdeel voor het MER, adviseert de Commissie inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven.

Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Werk in het MER het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit. Het MMA moet uitgaan van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Dit kan verder gaan dan de inzichten in de huidige beoordelingskaders. Ook moet het MMA realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. Bij de ontwikkeling van het MMA adviseert de Commissie om primair aandacht te besteden aan maximale reductie van de uitstoot van ammoniak, van geur en van fijn stof, door de volgende maatregelen af te wegen:

- toepassing van een (combinatie)luchtwater waarin ammoniak, geur en fijn stof met een hoog rendement kunnen worden verwijderd;
- zodanige plaatsing van emissiepunten, zowel in het verticale als in het horizontale vlak, dat de geurhinder zo laag mogelijk is;
- een emissiearm huisvestingssysteem, in combinatie met een luchtwater.

Betrek in de uitwerking van het MMA ook het aspect dierenwelzijn.

De Commissie adviseert om het MMA duidelijk te omschrijven en keuzes die hebben geleid tot het MMA in het MER te onderbouwen.

In de referentiesituatie is sprake van een overbelasting van ammoniak op de voor verzuring gevoelige natuur en overbelasting van geur op enkele geurgevoelige objecten. Keuze voor het MMA zal bijdragen aan de vermindering van deze overbelaste situatie.

Milieuaspecten

Algemene opmerkingen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende maatregelen (hierbij kan worden gedacht aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf of het verminderen van geluidsemissies door in pandig laden en lossen);
- per milieugevolg moet worden beschreven of deze onomkeerbaar is;
- expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op met name kwetsbare natuur (met name vanwege de achtergronddepositie van ammoniak);
- gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn.

Geef van de verschillende alternatieven kwantitatief het effect aan op ammoniak, geur, fijn stof en geluid. Voor de overige punten kan volstaan worden met een kwalitatieve beschrijving van de effecten.

Ammoniak

In het MER moet aangegeven worden waar de voor verzuring gevoelige gebieden liggen, wat de afstand tot het bedrijf is, of hier sprake is van nadelige gevolgen van het voornemen en in het bijzonder of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden.

Ga daarbij in het bijzonder in op de gebieden De Grootte Peel, Weerterbosch, Weerterbergen en Sarsven en De Banen. Geef in het MER aan of de alternatieven significante effecten hebben op de instandhoudingdoelen van de natuurdoeltypen van de beschermde natuurgebieden, en zo ja: welke. Beschrijf daartoe in het MER:

- de te verwachten achtergronddepositie van de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de gegevens van het RIVM en - indien beschikbaar - de gegevens van de provincie Limburg;
- de autonome ontwikkeling van de ammoniakemissie en toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;

- de instandhoudingdoelstellingen en kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in de natuurgebieden;
- de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de natuurgebieden bij uitvoering van de alternatieven. Maak hierbij gebruik van het verspreidingsmodel AAgro-stacks, welke specifiek is ontwikkeld voor de emissie van ammoniak.

Geurhinder

In de nabijheid van dit bedrijf zijn enkele geurgevoelige objecten gelegen.

Beschrijf in het MER:

- de geurbelasting van de gevoelige objecten in odour units volgens de in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangegeven rekenmethode. Getoetst dient te worden op basis van artikel 3 Wgv. Indien de betreffende gemeente bij gemeentelijk verordening volgens artikel 6 Wgv andere waarden heeft vastgesteld, dan dienen deze waarden als toetsingskader. Hierbij moet ook worden ingegaan op:
- de momenten van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden. Maak daarbij een inschatting van de maximale geurniveaus die zich kunnen voordoen;
- ga in op hoeveelheid en op de keuze van het soort voer (zoals natte of droge bijproducten) en de gevolgen hiervan.
- geef daarnaast inzicht in de geurbeleving op en in de directe nabijheid van de inrichting door middel van een omgevingstoets op basis van een verspreidingsmodel (V-Stacks gebied).

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij is een omgevingstoets niet nodig naast de individuele geurbeoordeling van een milieuvergunningaanvraag. Het is op dit moment niet duidelijk of de Wet geurhinder en veehouderij hiermee in overeenstemming is met de omgevingstoets zoals deze in het kader van de IPPC-richtlijn dient te worden uitgevoerd. Gezien de omvang van het initiatief is het wenselijk een omgevingstoets uit te voeren. Betrek bij de vaststelling van de achtergrondbelasting van geurhinder de reeds aanwezige, andere veehouderijbedrijven in de omgeving van het initiatief en die nieuwe veehouderijinitiatieven waarvan de omvang en de locatie (bij benadering) bekend is. Houdt een afstand van 2 km aan voor het in kaart brengen van de achtergrondbelasting van geur.

Indien bij het voornemen sprake blijft van een overbelaste situatie op één of meerdere geurgevoelige objecten dient in het MER duidelijk de berekeningen op basis artikel 3 lid 4 van de Wgv te worden beschreven.

Luchtkwaliteit

Fijn stof

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf;
- de grootte en verandering van de stofemissies door het initiatief, inclusief verkeersbewegingen;
- de bijdrage van de stofemissies aan de fijn stof (PM10) concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf, inclusief benodigde mitigerende maatregelen, beginnende op de grens van de inrichting;
- de toetsing van de fijn stofconcentraties (PM10) aan Titel 5.2 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)

Indien hieruit met zekerheid blijkt dat er geen overschrijding van de normen uit de Wet milieubeheer op zal treden, is hiermee voldoende informatie voor het MER geleverd. Indien er twijfel mogelijk is over de vraag of de normen worden overschreden, is een modelberekening nodig voor de toetsing aan de Wet milieubeheer. Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform de Ministeriële regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007 van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Beschrijf voor de modellering voor zowel het voornemen als de alternatieven:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere bestemmingen.
- Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van Titel 5.2 van de Wet milieubeheer.

De Commissie adviseert om hierbij gebruik te maken van de berekende achtergrond concentratiekaarten van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP). Vanwege de heersende problematiek t.a.v. fijn stof en het feit dat intensieve veehouderijen een belangrijke bron van fijn stof zijn, wordt fijn

stof (PM10) met name genoemd. Dat laat onverlet dat ook voor de andere stoffen uit de Wet milieubeheer moet worden aangetoond dat voldaan wordt aan de geldende normen.

Geluid

Breng in het MER de geluidseffecten van het voornemen in beeld, en geef aan in welke mate dit gevolgen voor de omgeving heeft. Ga daarbij minimaal in op:

- de geluidsemissies voor de dag-, avond-, en nachtperiode, voor:
 - een representatieve bedrijfssituatie inclusief verpompen van mest en de geluidsproductie van de voerinstallaties en ventilatoren;
 - een regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie (zoals bijvoorbeeld het laden of lossen van varkens);
 - incidentele bedrijfssituaties. Geef aan hoe vaak deze laatste zich voor kunnen doen;
- de mate waarin geluidsemissies hinder kunnen veroorzaken, vooral waar de emissies boven de richtwaarden (kunnen) uitkomen.

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid tussen de reguliere bedrijfsvoering en de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukke. Ga in op de geluidseffecten van het voornemen door de extra verkeersbewegingen die de voorgenomen activiteit met zich meebrengt. Kijk hierbij in het bijzonder naar het effect van deze verkeersbewegingen (bijvoorbeeld remmend en optrekkend vrachtverkeer). Maak daarbij de aan- en afvoer van en naar de inrichting kwantitatief inzichtelijk.

Klimaat en Energie

Geef aan in hoeverre de uitstoot van broeikasgassen kan worden geminimaliseerd. Geef in het MER de energiehuishouding voor het voorkeursalternatief en het MMA in hoofdlijnen weer, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier. Beschrijf de ambitie op het gebied van energiebesparing en beschrijf indien aan de orde de te nemen energiebesparende maatregelen. Geef daarbij aan welke energiebesparing wordt verwacht. Geef aan in hoeverre de uitstoot van broeikasgassen kan worden geminimaliseerd. Betrek hierbij naast onderstaande aspecten rond energieverbruik in ieder geval CO₂-neutraal bouwen en de wijze en duur van de mestopslag, aangezien deze veel uitstoot van CO₂ en CH₄ kunnen veroorzaken. Besteed ook aandacht aan de bouwwijze en het materiaalgebruik.

Veiligheid

Ga in de beschrijving van de veiligheid in op de opslag en verwerking van zuur, waarbij de speciale opslagvoorzieningen van het zuur en de opslag en verwerking van het spuiwater (de wijze van verwerking/afvoer en de hoeveelheid water) ten behoeve van de chemische of combinatieluchtwassers worden besproken.

Geef zo goed mogelijk de kans weer op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

Veewetziekten

Geef aan welke situatie er ontstaat wanneer, bijvoorbeeld ten gevolge van veewetziekten, een vervoers- of exportverbod wordt ingesteld en welke maatregelen worden genomen om binnen het bedrijf dieropvang te realiseren. Geef hierbij aan welke milieueffecten dergelijke maatregelen met zich meebrengen, ook in relatie tot de eventuele noodzaak om mest langer op te slaan.

Water

Breng de effecten van het voornemen op het watersysteem via een watertoets in beeld.

Besteed daarbij aandacht aan:

- de waterbalans van de bedrijfsmatige processen (bedrijfswatersysteem);
- de waterhuishouding van het hele plangebied (hemelwatersysteem);
- de maatregelen om te waarborgen dat de waterstromen die in het milieu/water terecht komen schoon blijven;
- de locaties en het ruimtebeslag van de infiltratievoorzieningen en de buffers;
- de bronnering tijdens de bouw van de stallen. Breng de mogelijke consequenties met betrekking tot de waterhuishouding in beeld.

Geef in dit verband ook aan hoe en hoeveel water via een eigen bron wordt gewonnen en wat dit betekent voor wateronttrekking. Geef aan hoe reinigings-, spoel- en regenwater worden opgeslagen en afgevoerd.

Natuur

In paragraaf 5.1 en 5.2 van het advies wordt reeds naar informatie gevraagd met betrekking tot natuur. Met name de informatie in paragraaf 5.2 dient ook gebruikt te worden bij de afweging die in deze subparagraaf wordt gevraagd.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op de beschermde Natuur 2000 gebieden, zoals De Grootte Peel, Weeterbergen, Weeterbosch en Sarsven en De Banen alsmede de EHS. Het bedrijf kan invloed hebben op een kwetsbaar gebied ook al is het hierin niet gelegen of is het er niet direct naast gelegen (externe werking). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan, evenals de voor het gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen dan wel ontwikkelingsdoelstellingen. Mocht op grond van objectieve gegevens niet uit te sluiten zijn dat significante gevolgen op het Natura 2000-gebieden mogelijk zijn, dan is ook een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswetgeving.

Dit dient dan afgezet te worden tegen de instandhoudingdoelstellingen van het gebied. Let hierbij op dat ook een geringe toename van de ammoniakdepositie van 0,6 mol zuur/ha/jaar een significant gevolg kan betekenen (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 september 2006, zaaknummer 200509110/1, LJN AY8489).

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. In het MER kan daartoe worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie geeft in overweging om ook de informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw gelijktijdig met het MER te verkrijgen en te presenteren. Dit is niet verplicht, maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk.

Landschap en Cultuurhistorie

De locatie is gelegen in een gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. In een dergelijke omgeving kunnen archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen. Door middel van inventariserend veldonderzoek dient in beeld te worden gebracht of er archeologische waarden aanwezig zijn. Beschrijf indien aanwezig hoe effecten op archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen of beperkt zullen worden.

Neem in het MER een beschrijving op van de archeologische verwachtingswaarden, cultuurhistorische waarden en landschapselementen, als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten. Geef in het MER aan hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk kan worden ingepast. Geadviseerd wordt in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

Vorm en presentatie

Geadviseerd wordt om in één visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieuinformatie goed is terug te vinden. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Verder wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;

- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven.

Overige punten

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit over de milieuvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Overwegingen

De ingediende startnotitie voldoet globaal aan de bepalingen van artikel 7.10, lid van de Wet milieubeheer. De inhoud van de startnotitie kan daarom als aanzet dienen voor de op te stellen milieueffectrapportage.

Ten aanzien van de adviezen van de Commissie milieueffectrapportage overwegen wij het volgende.

- De adviezen dienen te worden opgenomen in de richtlijnen.
- Ten aanzien van geurhinder merken wij op dat, in afwijking van hetgeen tijdens het werkbezoek is besproken en door de Commissie wordt aangegeven, de bijdrage van afzonderlijke veehouderijen in de cumulatieve geurhinder reeds is betrokken in de berekende achtergrondbelasting ten behoeve van de gebiedsvisie van Nederweert ingevolge de wet geurhinder en veehouderij. Hierin is ook rekening gehouden met een (beperkte) groei van veehouderijen. Deze achtergrondbelasting kan derhalve worden betrokken in de milieueffectrapportage.
- Door de brandweer Nederweert is een globale toetsing van het plan uitgevoerd. Daaruit wordt geconcludeerd dat de gemeente Nederweert qua brandcompartimentering en stralingsintensiteit een notitie hebben vastgesteld. Volgens deze notitie kan op basis van gelijkwaardigheid worden volstaan met de Conceptregeling beheersbaarheid van brand 1995, terwijl formeel gezien het concept beheersbaarheid van brand 2007 dient te worden gehanteerd. Wanneer door het LNB, ministerie van VROM en de NVBR wordt besloten dat het concept 1995 niet meer mag worden toegepast dient op een andere manier te worden aangetoond dat het bouwwerk gelijkwaardig is ten aanzien van brandcompartimentering en stralingsintensiteit. Verder geldt voor de te bouwen bouwwerken dat de loopafstand (veel) te lang zijn. Vluchten vanaf de tweede bouwlaag dient mogelijk gemaakt te worden door het plaatsen van binnen of buiten trappen. De bouwwerken zijn te dicht op de perceelsgrens gesitueerd. Er dient rekening te worden gehouden met een aantal zaken uit het bouwbesluit en uit het concept beheersbaarheid van brand. Ten eerste uit het bouwbesluit dient rekening te worden gehouden met spiegelsymmetrie ten opzichte van de perceelsgrens. De afstand dient standaard conform het bouwbesluit tenminste 5 meter (gereduceerd naar 3 meter is mogelijk) te bedragen om de minimale WBDBO te behalen. Echter wanneer uit een berekening aan stralingsintensiteit van het concept beheersbaarheid van brand blijkt dat de straling dusdanig hoog is kan de afstand groter worden of dienen extra eisen te worden gesteld aan de omhulling van het brandcompartiment ten aanzien van WBDBO. Verder dient te worden onderzocht of het mogelijk is secundaire bluswatervoorziening(en) met een capaciteit van tenminste 60 m³/h te kunnen realiseren.
- Momenteel is binnen de inrichting een propaantank aanwezig. Op deze tank zijn de bepalingen van het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer van toepassing tot 1 januari 2011. In een eventueel te verlenen milieuvergunning dient bij voorkeur te worden geanticipeerd op deze termijn. Voor zover van toepassing dient in het MER dus ook te worden ingegaan op de externe veiligheid ten gevolge van deze propaantank.

Beslissing

Gelet op artikel 7.15, lid 1 van de Wet milieubeheer stellen wij de volgende richtlijnen vast voor de inhoud van de milieueffectrapportage ten behoeve van het wijzigen en uitbreiden van een varkenshouderij van Maatschap A.H.M., H.W.J. en R.H.H.F.M. van Rooij aan de Eindhovensebaan 15 in Nederweert, kadastraal bekend gemeente Nederweert, sectie M, nummer 809.

1. De milieueffectrapportage dient ten minste de inhoud te bevatten van de startnotitie, gedateerd 6 november 2007, ingekomen 8 november 2007.
2. In afwijking van het hiervoor gestelde dient de hiervoor bedoelde informatie te worden aangevuld, dan wel te worden gewijzigd op de volgende onderdelen.

Hoofdpunten voor het MER

De volgende punten betreffen essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het MER niet of niet voldoende op onderstaande punten in gaat:

- De invloed van het voornemen op de ammoniakbelasting is van groot belang voor de kwetsbare natuur. Geef in het MER daarom de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan;
- De huidige situatie leidt tot een overbelaste situatie aangaande de geurmissie. Met het voornemen wordt in het gebied extra geur geëmitteerd. Geef in het MER naast de individuele bijdrage van het bedrijf op de geurgevoelige objecten ook de bijdrage aan toekomstige geurhinder in de achtergrondbelasting van de omgeving aan;
- Beschrijf de fijn stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is van belang dat het MER bevat:

- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal zijn in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten aangegeven. Geef ook helder de afstanden van de gebieden en objecten tot het bedrijf aan;
- een heldere vergelijking van de gepresenteerde alternatieven volgens dezelfde methodiek en detailniveau.

Vorm en presentatie

In één visueel toegankelijk overzicht moet de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten worden verwerkt. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn, zodat de milieuinformatie goed is terug te vinden. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Verder wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven.

Wettelijk kader en beleidskader

De startnotitie geeft al enige informatie over het wettelijk kader en het beleidskader. Niet beschreven beleid en regelgeving, die wel behandeld moeten worden in het MER zijn:

- Titel 5.2 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen);
- de Kaderrichtlijn Water in verband met bescherming van aquatische ecosystemen, duurzaam watergebruik en verbeteren waterkwaliteit;

- de Meststoffenwet in verband met het Uitvoeringsbesluit betreffende de opslagcapaciteit voor mest;
- de 'Watertoets' van het Waterschap Peel en Maas;
- de Nederlandse richtlijn bodembescherming 2003;
- de gemeentelijke gebiedsvisie geur.

In het MER moet dit wettelijk kader en het beleidskader worden uitgewerkt voor de randvoorwaarden die wetgeving en beleid stellen aan het voornemen. Hierbij dient in het bijzonder - ook gelet op het feit dat niet duidelijk is op welk moment de vergunningaanvraag zal worden ingediend - uitdrukkelijk rekening te worden gehouden met:

- de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de voorziene veranderingen in de bij de Wav behorende regelingen zoals de algemene maatregel van bestuur met betrekking tot ammoniakemissie huisvesting veehouderij ('Besluit huisvesting');
- de 'IPPC-omgevingstoets'. Ga ook in op de BREF voor intensieve veehouderijen en de overige documenten uit de Regeling aanwijzing BBT-documenten.
- Ten einde tot daadwerkelijke uitbreiding en exploitatie over te gaan, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk op grond van de Flora- en faunawet (zie paragraaf 5.5.6 van het advies). In het MER dient te worden beschreven of dit het geval is.

Voorgenomen activiteiten en alternatieven

Het voorkeursalternatief en de andere alternatieven moeten in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Onderbouw in het MER de voorgenomen uitbreiding en in het bijzonder het gewenste aantal dieren op de locatie.

Een situatieschets van het plangebied en een breder studiegebied, waarin bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn, moet onderdeel vormen van de beschrijving.

In het MER een eenduidige beschrijving van het voornemen zijn opgenomen met daarbij in ieder geval aandacht voor:

- het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;
- de uitvoering van de inrichting inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlaktenormen, rekening houdend met de vigerende welzijnswetgeving en het gekozen voersysteem;
- de plaatsing en hoogte van de emissiepunten en, ingeval van de toepassing van luchtwassers, ook de dimensionering van het luchtwassersysteem in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf. Geef de milieuvor- en -nadelen van het toe te passen systeem aan;
- een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moeten de geïmplementeerde codes uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) aangegeven worden;
- de wijze van voederen van de dieren (droogvoer of brij) en of er naast mengvoer ook andere voedercomponenten worden aangevoerd;
- de hoeveelheid bijproducten en soort bijproducten die worden opgeslagen binnen de inrichting. Bepaal tevens de jaarlijkse doorzet van deze producten.
- de uittreesnelheden van de ventilatielucht waarmee gerekend wordt voor de emissiepunten van de stallen. Geef aan hoe deze snelheden gerealiseerd zullen worden.

In het MER dient een overzicht opgenomen te worden van de beoogde fasering en planning.

Referentiesituatie

De milieueffecten van het voornemen moeten vergeleken worden met de huidige milieubelasting op de projectlocatie. In de Startnotitie wordt uitgegaan van de laatst verleende vergunning van 12 maart 1997 voor het houden van 480 gespeende biggen, 70 guste en dragende zeugen, en 2.250 vleesvarkens. Echter de feitelijke situatie is dat de 70 guste en dragende zeugen en de 480 gespeende biggen niet aanwezig zijn. Het bedrijf valt onder de IPPC-richtlijn en in de referentiesituatie zal de aanpassing aan de IPPC-richtlijn als autonome ontwikkeling moeten worden meegenomen.

Primair dient als referentiesituatie de feitelijke situatie met toepassing van de best beschikbare technieken zoals omschreven in het artikel 8.11 lid 3 Wet milieubeheer en de IPPC-richtlijn te worden genomen. Daarnaast mogen de feitelijke situatie en de situatie volgens de milieuvergunning verleend op 12 maart 1997 beschreven worden als referentie.

Beschrijf in het MER drie referentiesituaties en vergelijk deze met de alternatieven.

Alternatieven

Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuoverwegingen, overwegingen omtrent bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid.

Alle alternatieven dienen te voldoen aan de eisen van de IPPC-richtlijn. De belangrijkste eis uit deze richtlijn en de Wet milieubeheer is dat de best beschikbare technieken (BBT) worden toegepast. Hierbij dienen alle BBT maatregelen uit de van toepassing zijnde BBT-documenten conform de Regeling aanwijzing BBT-documenten te worden beschouwd.

Wij adviseren om inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven.

Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Werk in het MER het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit. Het MMA moet uitgaan van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Dit kan verder gaan dan de inzichten in de huidige beoordelingskaders. Ook moet het MMA realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. Bij de ontwikkeling van het MMA moet primair aandacht worden besteed aan maximale reductie van de uitstoot van ammoniak, van geur en van fijn stof, door de volgende maatregelen af te wegen:

- toepassing van een (combinatie)luchtwater waarin ammoniak, geur en fijn stof met een hoog rendement kunnen worden verwijderd;
- zodanige plaatsing van emissiepunten, zowel in het verticale als in het horizontale vlak, dat de geurhinder zo laag mogelijk is;
- een emissiearm huisvestingssysteem, in combinatie met een luchtwater.

Betrek in de uitwerking van het MMA ook het aspect dierenwelzijn.

Het MMA moet duidelijk worden omschreven en de keuzes die hebben geleid tot het MMA in het MER moeten zijn onderbouwen.

Milieuaspecten

Algemeen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende maatregelen (hierbij kan worden gedacht aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf of het verminderen van geluidsemissies door inpandig laden en lossen);
- per milieugevolg moet worden beschreven of deze onomkeerbaar is;
- expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op vooral kwetsbare natuur (vooral in verband met de achtergronddepositie van ammoniak)
- gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn.

Geef van de verschillende alternatieven kwantitatief het effect aan op ammoniak, geur, fijn stof en geluid. Voor de overige punten kan volstaan worden met een kwalitatieve beschrijving van de effecten.

Ammoniak

In het MER moet aangegeven worden waar de voor verzuring gevoelige gebieden liggen, wat de afstand tot het bedrijf is, of hier sprake is van nadelige gevolgen van het voornemen en in het bijzonder of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Hieronder verstaan we de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de voor verzuring gevoelige gebieden die niet onder de Wav vallen.

Ga daarbij in het bijzonder in op de gebieden De Grootte Peel, Weerterbergen, Weerterbosch en Sarsven en De Banen. Geef in het MER aan of de alternatieven significante effecten hebben op de instandhoudingdoelen van de natuurdoeltypen van de beschermde natuurgebieden, en zo ja: welke. Beschrijf daartoe in het MER:

- de te verwachten achtergronddepositie van de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de gegevens van het RIVM en - indien beschikbaar – de gegevens van de provincie Limburg en provincie Noord-Brabant;
- de autonome ontwikkeling van de ammoniakemissie en toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;
- de instandhoudingdoelstellingen en kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in de natuurgebieden;
- de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de natuurgebieden bij uitvoering van de alternatieven. Maak hierbij gebruik van het verspreidingsmodel AAgro-stacks, welke specifiek is ontwikkeld voor de emissie van ammoniak.

Geurhinder

Beschrijf in het MER:

- de geurbelasting van de gevoelige objecten in odour units volgens de in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangegeven rekenmethode. Getoetst dient te worden op basis van artikel 3 Wgv. Indien de betreffende gemeente bij gemeentelijk verordening volgens artikel 6 Wgv andere waarden heeft vastgesteld, dan dienen deze waarden als toetsingskader. Hierbij moet ook worden ingegaan op:
- de momenten van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden. Maak daarbij een inschatting van de maximale geurniveaus die zich kunnen voordoen;
- ga in op hoeveelheid en op de keuze van het soort voer (zoals natte of droge bijproducten) en de gevolgen hiervan.
- geef daarnaast inzicht in de geurbeleving op en in de directe nabijheid van de inrichting door middel van een omgevingstoets op basis van een verspreidingsmodel (V-Stacks gebied).

Gezien de omvang van het initiatief is het wenselijk een omgevingstoets uit te voeren. Betrek bij de vaststelling van de achtergrondbelasting van geurhinder de reeds aanwezige, andere veehouderijbedrijven in de omgeving van het initiatief en die nieuwe veehouderijinitiatieven waarvan de omvang en de locatie (bij benadering) bekend is. Houdt een afstand van 2 km aan voor het in kaart brengen van de achtergrondbelasting van geur.

Indien bij het voornemen sprake blijft van een overbelaste situatie op één of meerdere geurgevoelige objecten dient in het MER duidelijk de berekeningen op basis artikel 3 lid 4 van de Wgv te worden beschreven.

Lucht kwaliteit; fijn stof

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf;
- de grootte en verandering van de stofemissies door het initiatief, inclusief verkeersbewegingen;
- de bijdrage van de stofemissies aan de fijn stof (PM10) concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf, inclusief benodigde mitigerende maatregelen, beginnende op de grens van de inrichting;
- de toetsing van de fijn stofconcentraties (PM10) aan Titel 5.2 van de Wet milieubeheer (lucht kwaliteitseisen)

Indien hieruit met zekerheid blijkt dat er geen overschrijding van de normen uit de Wet milieubeheer op zal treden, is hiermee voldoende informatie voor het MER geleverd. Indien er twijfel mogelijk is over de vraag of de normen worden overschreden, is een modelberekening nodig voor de toetsing aan de Wet milieubeheer. Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform de Ministeriële regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007 van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Beschrijf voor de modellering voor zowel het voornemen als de alternatieven:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere bestemmingen.
- Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van Titel 5.2 van de Wet milieubeheer.

Wij adviseren om hierbij gebruik te maken van de berekende achtergrond concentratiekaarten van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP). Dat laat onverlet dat ook voor de andere stoffen uit de Wet milieubeheer moet worden aangetoond dat voldaan wordt aan de geldende normen.

Geluid

Breng in het MER de geluidseffecten van het voornemen in beeld, en geef aan in welke mate dit gevolgen voor de omgeving heeft. Ga daarbij minimaal in op:

- de geluidsemissies voor de dag-, avond-, en nachtperiode, voor:
 - een representatieve bedrijfssituatie inclusief verpompen van mest en de geluidsproductie van de voerinstallaties en ventilatoren;
 - een regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie (zoals bijvoorbeeld het laden of lossen van varkens);
 - incidentele bedrijfssituaties. Geef aan hoe vaak deze laatste zich voor kunnen doen;
- de mate waarin geluidsemissies hinder kunnen veroorzaken, vooral waar de emissies boven de richtwaarden (kunnen) uitkomen.

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid tussen de reguliere bedrijfsvoering en de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukte. Ga in op de geluidseffecten van het voornemen door de extra verkeersbewegingen die de voorgenomen activiteit met zich meebrengt. Kijk hierbij in het bijzonder naar het effect van deze verkeersbewegingen (bijvoorbeeld remmend en optrekkend vrachtverkeer). Maak daarbij de aan- en afvoer van en naar de inrichting kwantitatief inzichtelijk.

Klimaat en Energie

Geef aan in hoeverre de uitstoot van broeikasgassen kan worden geminimaliseerd. Geef in het MER de energiehuishouding voor het voorkeursalternatief en het MMA in hoofdlijnen weer, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier. Beschrijf de ambitie op het gebied van energiebesparing en beschrijf indien aan de orde de te nemen energiebesparende maatregelen. Geef daarbij aan welke energiebesparing wordt verwacht. Geef aan in hoeverre de uitstoot van broeikasgassen kan worden geminimaliseerd. Betrek hierbij naast onderstaande aspecten rond energieverbruik in ieder geval CO₂-neutraal bouwen en de wijze en duur van de mestopslag, aangezien deze veel uitstoot van CO₂ en CH₄ kunnen veroorzaken. Besteed ook aandacht aan de bouwwijze en het materiaalgebruik.

Veiligheid

Ga in de beschrijving van de veiligheid in op de opslag en verwerking van zuur, waarbij de speciale opslagvoorzieningen van het zuur en de opslag en verwerking van het spuiwater (de wijze van verwerking/afvoer en de hoeveelheid water) ten behoeve van de chemische of combinatieluchtwassers worden besproken. Ga in het MER in op de brandveiligheid van de nieuw te bouwen stallen en betrek daarin de recente inzichten ten aanzien van brandcompartimentering, beheersbaarheid van brand, weerstand tegen branddoor- en overslag en eigen bluswatervoorziening zoals gehanteerd door de brandweer van Nederweert. Beschrijf ook de risico's en de externe veiligheid van een eventueel aanwezige propaantank.

Geef zo goed mogelijk de kans weer op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

Veewetzikten

Geef aan welke situatie er ontstaat wanneer, bijvoorbeeld ten gevolge van veewetzikten, een vervoers- of exportverbod wordt ingesteld en welke maatregelen worden genomen om binnen het bedrijf dieropvang te realiseren. Geef hierbij aan welke milieueffecten dergelijke maatregelen met zich meebrengen, ook in relatie tot de eventuele noodzaak om mest langer op te slaan.

Water

Breng de effecten van het voornemen op het watersysteem via een watertoets in beeld.

Besteed daarbij aandacht aan:

- de waterbalans van de bedrijfsmatige processen (bedrijfswatersysteem);
- de waterhuishouding van het hele plangebied (hemelwatersysteem);
- de maatregelen om te waarborgen dat de waterstromen die in het milieu/water terecht komen schoon blijven;
- de locaties en het ruimtebeslag van de infiltratievoorzieningen en de buffers;
- de bronnering tijdens de bouw van de stallen. Breng de mogelijke consequenties met betrekking tot de waterhuishouding in beeld.

Geef in dit verband ook aan hoe en hoeveel water via een eigen bron wordt gewonnen en wat dit betekent voor wateronttrekking. Geef aan hoe reinigungs-, spoel- en regenwater worden opgeslagen en afgevoerd.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op de beschermde Natuur 2000 gebieden, zoals De Grootte Peel, Weerterbergen, Weerterbosch en Sarsven en De Banen alsmede de EHS. Het bedrijf kan invloed hebben op een kwetsbaar gebied ook al is het hierin niet gelegen of is het er niet direct naast gelegen (externe werking). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan, evenals de voor het gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen dan wel ontwikkelingsdoelstellingen. Mocht op grond van objectieve gegevens niet uit te sluiten zijn dat significante gevolgen op het Natura 2000-gebieden mogelijk zijn, dan is ook een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswetgeving.

Dit dient dan afgezet te worden tegen de instandhoudingdoelstellingen van het gebied. Let hierbij op dat ook een geringe toename van de ammoniakdepositie van 0,6 mol zuur/ha/jaar een significant gevolg kan betekenen (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 september 2006, zaaknummer 200509110/1, LJN AY8489).

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden en gedragingen. In het MER kan daartoe worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk.

Landschap en Cultuurhistorie

De locatie is gelegen in een gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. In een dergelijke omgeving kunnen archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen. Door middel van inventariserend veldonderzoek dient in beeld te worden gebracht of er archeologische waarden aanwezig zijn. Beschrijf indien aanwezig hoe effecten op archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen of beperkt zullen worden.

Neem in het MER een beschrijving op van de archeologische verwachtingswaarden, cultuurhistorische waarden en landschapselementen, als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten. Geef in het MER aan hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk kan worden ingepast. Geadviseerd wordt in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

Evaluatieprogramma

Het verdient aanbeveling om in het MER reeds een aanzet tot een evaluatieprogramma voor onderzoek naar de milieugevolgen op te nemen.

Brandveiligheid

Het MER dient in overeenstemming te zijn met de brandveiligheidseisen van de brandweer Nederweert. Besteed daarbij in ieder geval aandacht aan de volgende zaken.

- Er dient rekening te worden gehouden met spiegelsymmetrie ten opzichte van de perceelsgrens. De afstand dient standaard conform het bouwbesluit tenminste 5 meter (gereduceerd naar 3 meter is mogelijk) te bedragen om de minimale WBDBO te behalen. Echter wanneer uit een berekening aan stralingsintensiteit van het concept beheersbaarheid van brand blijkt dat de straling dusdanig hoog is kan de afstand groter worden of dienen extra eisen te worden gesteld aan de omhulling van het brandcompartiment ten aanzien van WBDBO.
- Er dient te worden onderzocht of het mogelijk is secundaire bluswatervoorziening(en) met een capaciteit van tenminste 60 m³/h te kunnen realiseren.
- Voor zover van toepassing dient in het MER te worden ingegaan op de externe veiligheid ten gevolge van deze propaantank.

Nederweert,
26 februari 2008

Burgemeester en wethouders van Nederweert,
De secretaris, De burgemeester, *b.a.*

W.M.H. van Grimbergen

H.F.M. Evers